

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА АГРЕСИВНОТО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ ЗА КАЛЕНДАРНАТА 2011 ГОДИНА

С Решение № 519 от 22.12.2009 г. Общинският съвет - Шумен прие общинска програма за Превенция на агресивното поведение при децата от предучилищна възраст за периода 2010-2012 година.

Превенцията на психическото, емоционалното и физическото здраве на децата от 3 до 7 годишна възраст за преодоляване на причините за антисоциално поведение е от изключителна важност в предучилищното възпитание. Неоспорим е фактът, че съвременната култура и медиите атакуват децата ни с противоречиви послания и ценности.

Динамиката на съвременния живот налага все по рано откъсване на детето от семейството и продължителен престой в детските заведения. За тази цел педагозите и родителите на децата полагат съвместни усилия за повишаване емоционалния комфорт на децата в детската градина.

Реализацията на програмата за 2011 година включва следните основни дейности:

I. Повишаване квалификацията на директори, учители и помощно-обслужващ персонал, реализиращ превантивната политика за предотвратяване на агресивните прояви при децата.

Реализирани са открити образователно-възпитателни ситуации в пет ЦДГ, на които присъстваха директори и учители от Община Шумен както следва:

1. На 26.01.11 г. в ОДЗ "Щурче" на тема: „С Добрината на разходка" и "Доброто сърце" - обучение в ненасилие, чрез игри развиващи култура на сътрудничество и мир. Включване на алтернативни форми и обучителни модули по терапия - смях, изкуство, движения. Създаване на неагресивни форми на поведение - устояване на провокация, конфронтация на провокацията, справяне с физиологичната възбуда.

2. През м. март 2011 г. в ЦДГ № 34 "Пролетна дъга" на тема: "Добрите думи" - интерактивни игри за превенция на агресивното поведение. Създаване на условия за коопериране на детето с другите и изграждане на добри взаимоотношения на територията на детската градина.

3. На 17.03.2011 г. в ЦДГ № 24 "Светулка" на тема: "Аз разрешавам конфликти" и „Как да постъпвам?" - изграждане на умения за решаване на конфликти. Водене на преговори. Справяне със ситуации, свързани с агресивни прояви – формиране на асертивни

себеутвърждаващи умения - детето да отстоява себе си, да изразява истинските си чувства и да зачита чувствата на другите.

4. На 15.04.2011 г. в ЦДГ № 32 на тема: “Цветница красива” и “Добротата в приказките” - децата прилагат усвоените механизми на сътрудничество чрез обсъждане на възникнали ситуации в ежедневието. Реагират емоционално и разбират преживяванията на другите, споделят своя гледна точка.

5. На 10.05.2011 г. в ЦДГ № 2 “Слънце” на тема: “Можем да бъдем добри” - детето овладява техники за преодоляване на негативни чувства и емоции; развива доброжелателност и емпатия, демонстрира отзивчивост към околните, съпреживява прояви на грижа, доверие и благодарност.

Освен организирани срещи на общинско ниво във всяка детска градина се реализира вътрешно-методическа квалификация и групови тренингови форми с учителите, свързани с емоционални и поведенчески проблеми при децата. Конкретните теми навсякъде бяха различни, но всички те бяха свързани с овладяването на ефективни модели за емоционален комфорт и стабилност у децата:

ЦДГ № 1 - “Конфликти и хармония” – семинар.

ЦДГ № 2 – “Ценностите – морални регулатори за поведението на детето” – семинар.

ЦДГ № 5 - “Детска градина - семейство – форми на взаимодействие” – семинар.

ЦДГ № 10 – “Интерактивните методи насочени към преодоляване на агресията при децата” – семинар.

ЦДГ № 12 – “Агресията и насилието – привлекателни за децата. Защо?”, “Агресивното поведение и пристъпи на негативизъм при деца в ранна възраст”.

ЦДГ № 23 - ”Как се възпитава лидер и има ли го в нашата група”, “Конфликтите по време на игра” – тренинг

ЦДГ № 24 “Форми на сътрудничество с родителите”, “Общуване с детето и мястото на помощник възпитателя като помощник на учителя”

ЦДГ № 25 – проведена среща с детски учители от Букурещ на тема: “Превенция на агресията при децата в детската градина”

ЦДГ № 28 – “Как да възпитаваме дисциплинирано дете в днешните условия”, “Конфликти и хармония”

ЦДГ № 30 – Практически тренинг: “Децата егоисти ли са? Как да постъпим ако...Има ли трудни деца?”

ЦДГ № 32 – “Грешки в учебно-възпитателния процес с децата в ПУВ, пораждащи агресивно поведение у тях”, “Агресивно поведение и пристъпи на негативизъм при децата в ПУВ” - тренинги

ЦДГ № 34 – “Какво ново за начините на общуване с нашите деца?”, “Терапия чрез изкуство – йога, и смехотерапия” - тренинг

ЦДГ № 35 – “Древното китайско учение “фън шуй” – като превенция срещу агресията” “Децата в света на народните обичаи, традиции и обреди ,като предпоставка за възпитание на българската душевност”.

ОДЗ “Щурче” – “Асертивно поведение, комуникативни умения и работа в екип” - тренинг

ЦДГ с. Градище – “Агресивността при подрастващите”, “Конфликтните ситуации в ДГ”

ЦДГ с. Коньовец – “Връзка между семейното възпитание и поведението на децата” “Моделите на родителско поведение и ценности у децата” “Родителите като възпитатели в семейството”

ЦДГ с. Ил. Блъсков – “Какъв тип родител си?”

II. Реализирани дейности с децата от всички детски градини в град Шумен.

1. Община Шумен организира концерт за всички деца от ЦДГ по случай **1 юни – Международният ден на детето - “Прави добрини – вярвай в доброто”**, с участието на Свилен Стоянов, актьор от Варненския драматичен театър. След концерта всяко дете имаше възможност с родителите си да посети обособените центрове пред Младежки дом – Шумен – “Фейс арт”, Център за рисуване с пясък, Център на талантите “Микрофонът е Ваш”, Ретро фото, Център за рисуване на керамични фигури, Център на смеха с участието на актьора – Йордан Зидаров.

2. През м. април на сцената на Младежки дом се проведе **V детски театрален фестивал “Коломбина”**, с участието на шест детски градини /ЦДГ №№ 1, 2, 5, 12, 24, 30 и 35/ под надслов – **“Заедно да бъдем добри”**. Чрез магията на театралното изкуство се даде възможност на всеки малък и пораснал творец да развива своя креативен потенциал, да го изяви пред публика и да се гордее с постиженията си.

3. Децата от ЦДГ № 35 участваха в два Национални конкурса на тема: “Приказка за доброто” и “Доброто и злото”.

III. Реализирани дейности с родители.

Като съгласува своите действия с тези на семейството, детската градина се старее да допълни или компенсира домашните условия на възпитание.

Във всяка детска градина има разработена програма, чрез която се развива и прилага модела на ефективно сътрудничество между родителите и детската градина в следните насоки:

- Периодично предоставяне на актуална, научно обоснована информация за отглеждането и възпитанието на детето в съвременните условия, с цел първична превенция на поведенчески дефицити.

- Организиране на срещи, семинари, тренинги и игри с родителите - модели на семейно възпитание и стилове на възпитание.

- В няколко детски градини /ЦДГ № 24, 34 и 35/ функционира “Консултативен кабинет на родителя”, с възможност всеки родител да получи специализирана помощ, подкрепа и/или консултация от психолог.

В ЦДГ № 30 и през тази година продължи кампанията “Прочети ми любимата си приказка”.

В ЦДГ № 10 “Брезичка” и № 25 “Братя Грим” се издадоха сборниците “Слънчеви лъчи през детските очи” и “Приказки от Доброландия” със стихове от учители, родители и илюстрации от деца.

На 13.06.2011 г. в НЧ “Д. Войников” се проведе среща на тема: “Здрави – силни – добри”, с родителите на децата и медицинския персонал от детските градини в гр. Шумен с д-р Маша Гаврилова – Началник отдел “Опазване на общественото здраве” в Министерството на здравеопазването.

На срещата бяха дискутирани теми свързани с:

- екологичното, здравословното и рационално хранене на децата;
- влияние на прехранването и недохранването на децата върху агресивното им поведение и др.

Оптимизацията на взаимодействието “детска градина – семейство” през последните две години доведе до повишаване доверието и откритостта във взаимоотношенията между педагозите и родителите, което е много важна предпоставка за позитивното развитие на детето. В процеса на придобиване на познания и умения за ефективно възпитателно влияние върху децата, чрез усвояването на позитивни модели на родителско поведение, те много по адекватно осмислят и осъзнават конкретните възпитателни ситуации и начините за разрешаването им. Проведените тренинги и дискусии в групите доведоха до преодоляване притесненията от страна на родителите да споделят с учителя проблемите, които имат с децата си. Налице е показването на уважение и съпричастност към чувствата и емоциите на децата.

Успешната реализация на Програмата през двете години ни дава основание да споделим разбирането, че:

- в предучилищна възраст няма деца агресори, а има по скоро жертви на агресивно поведение от страна на родители, учители, медии и др. фактори;

- агресията е онази сила, която ни позволява да противостоим и да се справяме с това, което ни предстои и когато тази естествена реакция е блокирана, задържана дълго време или е подтисната от страх от ответни действия, то тогава се създават вътрешни условия за реактивно поведение;

- агресията е проблем на обществото, държавата и семейството, и по- малко на детската градина и училището.

Във връзка с това Програмата ще продължи и през 2012 година, като се развива и прилага модела на ефективно сътрудничество между родителите, детската градина и институциите. Ще се повишава квалификацията на педагозите, реализиращи превантивната политика за предотвратяване на агресията у децата в посока на създаване на нов инструментариум и адекватна политика за управление на агресивните прояви в предучилищна възраст.

С цел създаване на проходимост по проблема в системата на образованието, Програмата ще обхване и следващата възрастова група, начален етап на прогимназиално образование.

Информацията е подготвена с участието на директори на ЦДГ, членове на постоянната работна група по реализация на Програмата.

КРАСИМИР КОСТОВ

Кмет на Община Шумен

Съгласувал,

Живка Тонева

Зам.-кмет по култура,
просвета и образование

Предложил,

Найден Косев

Директор на Дирекция ПКМД

Изготвил,

Йорданка Димитрова

ст. експерт по ПУВ